

curier economic legislativ

SUPLIMENT LA REVISTA ECONOMICĂ, Nr. 16/37 1978

autoconducere

PROCESUL ÎNFIINȚĂRII UNITĂȚILOR SOCIALISTE DE STAT

Într-un număr trecut, căutînd să prezentăm aspectele inedite aduse de Legea nr. 5/1978, semnalăm faptul că, potrivit acesteia, înființarea centralelor și a întreprinderilor de interes republican se face prin decret al Consiliului de Stat în timp ce întreprinderile de interes local, se înființează prin hotărîri ale consiliilor populare. Se consacră în felul acesta principiul conform căruia pentru crearea unei unități economice de stat dotate cu personalitate juridică este necesară intervenția actului unui organ al puterii.

Dar emiterea actului organului de putere nu reprezintă decît unul din momentele procesului de creare a unei astfel de unități, proces complex care presupune participarea întregului colectiv al oamenilor muncii la crearea întreprinderii.

După părerea noastră — și credem că această părere reflectă întrutotul spiritul documentelor de partid în lumina cărora a fost elaborată Legea nr. 5/1978 — înființarea persoanei juridice, unitate de stat, nu se poate reduce la decizia organului de putere. Aceasta nu exprimă decît una din laturile centralismului democratic, principiu care guvernează întreaga desfășurare a activității unităților de stat.

Va trebui, de aceea, să acceptăm că temeiul înființării unității este complex, că el se reflectă într-un proces de durată, într-o succesiune de momente semnificative care numai

luate împreună conferă motivația reală a înființării, în care atît latura centralismului cît și cea a democratismului sînt în egală măsură prezente.

Decizia de înființare este urmată în această ordine logică, de numirea personalului cu funcții de conducere, apoi de încheierea contractului de muncă cu restul personalului — acte juridice prin care se constituie colectivul — de înființarea organizației sindicale, care urmărește promovarea intereselor acestui colectiv și în, sfîrșit, de actul cu multiple semnificații al încheierii contractului colectiv de muncă.

Astfel cum se arată în Codul muncii, contractul colectiv de muncă este menit să contribuie la organizarea superioară a muncii, la întărirea disciplinei și la mobilizarea tuturor eforturilor pentru îndeplinirea planului, la îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și viață în unitate. Prin contractul colectiv se stabilesc măsurile prin care colectivele oamenilor muncii și conducerea unității se angajează să le ia în scopul utilizării mai bune a capacității de producție, al creșterii productivității muncii, reducerii consumului specific și a prețului de cost, precum și pentru obținerea de economii și beneficii peste nivelul planificat, îmbunătățirea calității produselor, și creșterea eficienței activității economice.

Dezbatut și aprobat de adunarea generală a oamenilor muncii, contractul colectiv stabilește, în condițiile pre-

văzute de lege, formele de retribuire, de stimulare materială pentru economiile realizate în cursul anului, modul de utilizare a fondurilor ce rămîn la dispoziția unității ca rezultat al depășirii sarcinilor de plan pentru executarea unor investiții sociale: locuințe, vestiare, băi, creșe, cămine, dispensare, cantine-restaurant și altele similare, realizarea unor obiective de protecție a muncii, culturale și sportive.

Noua Lege nr. 5/1978 prevede în acest sens, printre atribuțiile adunării generale, aprobarea contractului colectiv de muncă, act care se semnează de către președintele biroului executiv din partea organului de conducere colectivă și de către președintele comitetului sindicatului, din partea oamenilor muncii.

Actul de înființare și contractul colectiv de muncă apar, astfel, ca momentele cele mai proeminente ale etapelor formării întreprinderii care marchează procesul complex de întemeiere a unității economice de stat ca persoană juridică.

Sînt marcate în această concepție, ambele laturi ale centralismului democratic, pe de o parte inițiativa organului central în emiterea actului de decizie — nu trebuie să uităm că întreprinderea este o unitate de stat — care, în principiu este înzestrată cu mijloace fixe și dotată cu mijloace circulante — din fondul unic al proprietății socialiste de stat — iar pe de altă parte, participarea colectivului de oameni ai muncii, care este chemat să administreze aceste mijloace, să le pună în valoare, să realizeze sarcinile de plan.

Dr. Victor Dan ZLĂTESCU

STIMAȚI
CITITORI!

Pentru a vă asigura primirea cu regularitate în '79 a revistei, a suplimentului și a cărților pe care le edităm decupați, completați și expediați pe adresa redacției formularul de comandă din pagina 15.

NOI ATRIBUȚII ALE CONDUCĂTORULUI DE UNITATE ECONOMICĂ

În cadrul măsurilor de perfecționare a conducerii și planificării economice, actele normative adoptate recent stabilesc noi atribuții organelor de conducere colectivă și conducătorilor de unități.

În cele ce urmează evidențiem și analizăm normele legale care stabilesc atribuțiile conducătorului de unitate în diverse domenii de activitate.

● În Decretul Consiliului de Stat nr. 199/1978 (B. of. I nr. 47 din 14 iunie 1978) sînt prevăzute următoarele atribuții ale conducătorului de unitate.

În conformitate cu art. 17(1), directorii întreprinderilor răspund de realitatea și legalitatea calculării drepturilor de retribuire și de corecta raportare a îndeplinirii sarcinilor și indicatorilor care condiționează plata integrală a retribuiției. Directorul întreprinderii răspunde împreună cu șefii compartimentelor de muncă și de retribuire a muncii și cu cadrele tehnice și economice din compartimentele unde se întocmesc documentele pentru plata retribuiției. Prevederea sus-citată instituie o răspundere conjunctă a directorului și a menționatei cadre și implică existența culpei pentru fiecare persoană în parte. Inexistența culpei exonerează de răspundere. Prin consecință, pentru a nu-și angrena răspunderea sa directorul întreprinderii trebuie să acționeze în așa fel încît să cunoască temeinic întreaga activitate productivă a unității, procesul de muncă, să îndrume și să controleze efectiv toate operațiunile legate de retribuirea muncii. Este evident că eventuala sa vină nu exclude culpa celor care activează direct și nemijlocit în compartimentele unde se întocmesc documentele pentru plata retribuiției. În situații similare instanța noastră supremă a decis în mod constant în acest sens (cităm numai decizia nr. 754/1962 a colegiului civil publicată în C.D. 1962 pag. 235 și decizia nr. 487/1964 în C.D. 1964 pag. 201).

● Art. 120 din Legea privind asigurarea sănătății populației (Legea nr. 3/1978) conferă conducătorilor unităților socialiste de stat — deci și celor din economie — dreptul de a acorda concedii medicale pentru incapacitate de muncă, pe baza certificatului medical eliberat de către unitatea sanitară care deservește personalul muncitor din unitatea socialistă respectivă. Din modul în care este redactată prevederea mai sus-citată rezultă că deși acordarea propriu-zisă a concediului medical este de competența directorului, totuși acesta nu poate uza de acest drept în mod discreționar, fiind ținut a aproba concediul în condițiile și limitele specifi-

cate în certificatul de concediu medical.

● Art. 45 din Decretul Consiliului de Stat nr. 244/1978 publicat în B. of. I nr. 63 din 15 Iulie 1978, prevede că gestionarea, utilizarea și transportul metalelor prețioase, a materialelor secundare și a deșeurilor cu conținut de metale prețioase se vor efectua sub un regim strict de securitate și siguranță, asigurat de unitățile socialiste de stat deținătoare sau consumatoare. Dat fiind că luarea măsurilor operative privind gestionarea, utilizarea și transportul tuturor valorilor unităților socialiste de stat reprezintă o sarcină a conducerii operative a întreprinderii (potrivit Legii nr. 5/1970 și Decretului Consiliului de Stat nr. 209/1976), socotim că și operațiunile menționate de Decretul nr. 244/1978 intră în sfera de atribuții a directorului.

● Prin Decretul Consiliului de Stat nr. 249/1978 s-au modificat unele prevederi din Decretul Consiliului de Stat nr. 232/1974, s-a dat articolelor o nouă numerotare, dispunându-se și republicarea acestuia cu modificările corespunzătoare.

În actul normativ citat, astfel cum a fost modificat conducerii operative a unităților socialiste de stat din economie (director general, director, conducător de unitate componentă cu independență operativă dar fără personalitate juridică) i s-au conferit atribuții și sarcini în legătură cu prevenirea și stingerea incendiilor.

Trebuie menționat că prevederile din Decretul sus-menționat trebuie corelate și coroborate cu dispoziția cuprinsă în art. 37 lit. 4 din Legea nr. 5/1978, potrivit căreia biroul executiv al consiliului oamenilor muncii din întreprindere are printre atribuțiile sale și luarea de măsuri pentru prevenirea și stingerea incendiilor. Așadar, organul operativ de conducere colectivă din întreprindere (biroul executiv) adoptă hotărâri prin care se creează cadrul necesar și se asigură condiții adecvate pentru pre-

venirea și stingerea incendiilor, precum și cu privire la organizarea activității de instituire a formațiilor civile de pompieri, astfel cum prevede expres art. 39 din decretul sus-citat, directorului revenindu-i sarcina curentă de a aduce la îndeplinire prevederile legale.

Art 3 din Decretul nr. 232/1974 cuprinde o dispoziție de principiu în baza căreia răspunderea pentru luarea măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor o au conducătorii unităților socialiste (directori generali, directori, conducători etc.), ceea ce înseamnă că aceste persoane au și îndatorirea de a controla aducerea la îndeplinire a deciziilor proprii dar și ale hotărârilor biroului executiv al consiliului oamenilor muncii din întreprindere.

În cele ce urmează evidențiem și analizăm prevederile prin care se stabilesc sarcini și atribuții concrete conducătorilor. Astfel :

— în baza art. 16 din decret conducătorii organizațiilor de proiectare sînt obligați a lua măsuri ca să se prevadă în documentațiile tehnico-economice măsuri pentru prevenirea și stingerea incendiilor, avînd răspunderea pentru încălcarea acestei obligații;

— art. 18 din decret stabilește în sarcina conducătorilor organizațiilor de construcții-montaj luarea și îndeplinirea măsurilor pentru prevenirea și stingerea incendiilor, cei în cauză avînd a răspunde pentru omiterea lor;

— art. 21 din decret are o arie largă de aplicare referindu-se la conducătorii tuturor unităților socialiste cărora le conferă dreptul de a stabili măsuri de prevenire și stingere a incendiilor precum și sarcinile ce revin personalului la fiecare loc de muncă. Tot în baza acestei prevederi conducătorul unității asigură instruirea și controlul întregului personal;

— desemnează membrii comisiilor tehnice de prevenire și stingere a incendiilor din unitate, în baza prevederii cuprinsă în art. 26 alin. 3 din decret;

— constituie, potrivit art. 29 și art. 32 din decret, formații civile, de pompieri în cadrul întreprinderii, prin dispoziție scrisă, cu acordul unităților militare de pompieri

J. COSTIN

contract economic

REFUZUL NEJUSTIFICAT DE A PRELUA PRODUSELE — CONSECINȚE

Hotărârea Arbitrajului de Stat Central nr. 166/1978 cuprinde precizări utile cu privire la mijloacele juridice de care se pot folosi unitățile furnizoare în cazul refuzului nejustificat al unităților beneficiare de a prelua produsele contractate.

În speță, reclamanta Baza de aprovizionare și desfacere M.I.M. nr. 4 Oradea a pretins ca pîrta Baza de aprovizionare cu utilaje și piese de schimb Ploiești să fie obligată să-i plătească contravaloarea unei cantități de oțel pentru care contractul

dintre părți s-a perfectat prin decizia organului competent care a obligat pe pîrită la contractare. Plata prețului s-a pretins de reclamantă în condițiile în care a trecut oțelul în custodia sa față de faptul că pîrită nu i-a comunicat stația de destinație la care să expedieze produsele.

Arbitrajul a reținut că pretențiile reclamantei, astfel cum au fost formulate, sînt inadmisibile.

Intr-adevăr, atîta timp cît livrarea nu a avut loc prin predarea produselor către pîrită sau încredințarea lor spre transport cîrăușului, reclamanta nu este îndreptățită să obțină prețul produselor. Obligația de plată a prețului fiind subsecventă îndeplinirii de către unitatea furnizoare a obligației de livrare, fie prin predarea produselor direct beneficiare, fie prin încredințarea lor spre transport cîrăușului, nu se poate pune, în condițiile date, problema obligării unității beneficiare la achitarea contravalorii produselor.

Preluarea produselor în custodia unității furnizoare nu schimbă cu nimic datele problemei. Astfel, încheierea unilaterală a unui act de custodie nu produce efectul transmiterii produselor din administrarea directă a reclamantei în aceea a pîritei. O convenție asupra instituirii custodiei nu

a intervenit între părți și, oricum, o asemenea înțelegere se putea stabili în mod valabil numai în condițiile în care dispozițiile normative în vigoare permit livrarea produselor prin lăsaarea lor în custodia unităților furnizoare. Astfel, constituirea custodiei, urmată de achitarea prețului, ar avea semnificația unei creditări inadmisibile în raporturile dintre unitățile socialiste.

De fapt, litigiul a fost determinat de refuzul nejustificat al unității pîrite de a prelua produsele contractate și de a achita prețul aferent.

În raport cu această situație, arbitrajul, în exercitarea rolului său activ, a modificat din oficiu acțiunea, obligînd pe pîrită să-i plătească reclamantei penalități pentru întîrzierea nejustificată în preluarea produselor contractate.

Aceasta era sancțiunea aplicabilă refuzului unității beneficiare de a prelua produsele, sancțiune merită să determine adoptarea unei atitudini conforme cu disciplina de plan și contractuală.

Hotărîrea a fost confirmată prin Decizia primului arbitru de stat nr. 1480/1978.

I. ICZKOVITS

transport

RĂSPUNDEREA LIMITATĂ A CĂII FERATE PENTRU ÎNTÎRZIEREA TRANSPORTURILOR

În cadrul executării obligațiilor ce rezultă din contractul de furnizare, părțile stabilesc raporturi juridice și cu calea ferată care transportă produsele de la unitatea furnizoare la cea beneficiară.

Datorită faptului că cele două contracte — de furnizare și de transport — sînt supuse, în parte, unor reglementări diferite, apar unele probleme în sfera răspunderii, așa cum rezultă, în mod pregnant, din speța care urmează.

În temeiul contractului economic încheiat, unitatea furnizoare a expediat celei beneficiare, la 3 decembrie 1976, un număr de 4300 agende pentru anul 1977. Din vina căii ferate, transportul a fost eliberat unității beneficiare abia la 1 iunie 1977. Cu toate diligențele depuse, unitatea beneficiară nu a putut vinde prin rețeaua comercială agendele primite, fapt care a determinat-o să refuze plata prețului.

Prin hotărîrea nr. 3391/1977, Arbitrajul de stat interjudețean Timișoara a obligat-o pe unitatea beneficiară la plata contravalorii agendelor. Totodată, a admis cererea de chemare în garanție reținută din oficiu în numele unității beneficiare față de unitatea

de cale ferată pe care a obligat-o să plătească cu titlu de daune valoarea agendelor care au devenit nevandabile exclusiv din cauza întîrzierii substanțiale (de peste 5 luni) în executarea contractului de transport.

Hotărîrea a fost infirmată prin Decizia primului arbitru de stat nr. 1248/1978, reținîndu-se, printre altele, că soluția dată în privința cererii de chemare în garanție nu are în vedere dispozițiile legale ce guvernează răspunderea căii ferate pentru întîrzierea în executarea contractului de transport.

Este neîndoielnic că, în situația dată, calea ferată este în culpă iar daunele echivalente cu valoarea agendelor ce nu s-au putut valorifica se află în legătură cauzală cu fapta care îi este imputabilă: eliberarea transportului cu întîrziere la destinație.

Cu toate acestea, nu există temei legal pentru a se angaja răspunderii ei în legătură cu valoarea agendelor respective.

Intr-adevăr, potrivit art. 46 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959, calea ferată datorează despăgubiri la nivelul valorii mărfurilor numai în caz de pierdere totală sau parțială în timpul transportului.

„Or — se reține în decizia la care ne-am referit — marfa în litigiu a fost predată în totalitate destinatarului, astfel încît obligarea căii ferate la plata despăgubirilor, prevăzute de art. 46 din Regulamentul sus-menționat, nu are temeii legal“.

Calea ferată nu putea fi obligată, pentru executarea cu întîrziere a contractului de transport, decît la plata despăgubirilor prevăzute de art. 78 din Regulamentul de transport C.F.R. Acest text legal prevede următoarele:

„1. În caz de depășire a termenului de eliberare calea ferată este obligată să plătească:

1/10 din prețul transportului pentru o întîrziere care nu depășește 1/10 din termenul de eliberare.

2/10 din prețul transportului pentru o întîrziere mai mare de 1/10, dar ne-depășind 2/10 din termenul de eliberare.

3/10 din prețul transportului pentru o întîrziere mai mare de 2/10, dar ne-depășind 3/10 din termenul de eliberare.

4/10 din prețul transportului pentru o întîrziere mai mare de 3/10, dar ne-depășind 4/10 din termenul de eliberare.

5/10 din prețul transportului pentru orice întîrziere mai mare de 4/10 din termenul de eliberare.

2. Dacă însă se face dovada că a rezultat o pagubă din cauza întîrzierii, se va plăti pentru această pagubă o despăgubire ce nu poate depăși prețul transportului“.

În speță, rezultînd o pagubă din depășirea termenului de executare a contractului de transport, după desființarea hotărîrii, calea ferată a fost obligată să-i plătească unității beneficiare despăgubiri echivalente cu prețul transportului, adică 240 lei.

În acest fel, unitatea beneficiară, fără să fie în culpă, suportă diferența substanțială dintre suma la plata căreia a fost obligată cu titlu de preț față de unitatea furnizoare și cuantumul despăgubirilor obținute de la cîrăuș.

Soluția se justifică prin faptul că din momentul încredințării produselor spre transport cîrăușului, dreptul de administrare directă s-a transmis asupra unității beneficiare, aceasta datorînd prețul din moment ce întîrzierea în primirea produselor nu este consecința unor motive imputabile unității furnizoare.

Explicația soluției rezidă în împrejurarea că unitatea beneficiară este parte atît în contractul de furnizare, cît și în cel de transport. Aflîndu-se deci, la interferența reglementărilor aplicabile celor două contracte, unitatea beneficiară suportă, fără să fie în culpă, consecința deosebirilor dintre cele două reglementări.

H. MATEI

OPRIREA ÎNCĂRCĂRII MĂRFURILOR PENTRU STAȚIILE AGLOMERATE

Într-o serie de dosare recente (ex. Dosarul nr. 547/1978 al Arbitrajului de Stat al miniciului București) Arbitrajul de Stat a fost pus în situația de a analiza și hotărî în ce cazuri calea ferată poate opri încărcarea mărfurilor pentru stațiile aglomerate și care sînt modalitățile legale pentru efectuarea acestei opriri.

Analizîndu-se reglementarea legală a acestor opriri se constată că Tariful local de mărfuri (T.L.M.) pus în vigoare de la 1.I.1974 cu ordinul M.T.Tc. nr. 11/1973 prevede la art. 7 pct. 19 că „vagoanele goale sau încărcate ce nu pot fi puse la încărcare-descărcare pe liniile industriale și pe liniile stațiilor din vina beneficiarilor (blocarea acestor linii cu vagoane neîncărcate sau nedescărcate în termen sau cu mărfuri) se pun la locație chiar dacă sînt oprite pe parcurs în alte stații.

În cazuri de aglomerare, provocate prin nedescărcarea vagoanelor în termen, calea ferată are dreptul să oprească încărcarea mărfurilor pentru stațiilor aglomerate în condițiile prevăzute în Instrucția pentru planificarea operativă a transporturilor. (sublinierea ns. L.T.).

Prin H.C.M. nr. 425/1975, art. 4, s-a hotărît că pe data aprobării contractului model de prestații de transport și a Normelor metodologice de planificare și de executare a transporturilor, H.C.M. nr. 57/1952 privind planificarea operativă a transporturilor, cu modificările ulterioare, își încetează aplicabilitatea. Acestea au fost aprobate prin Ordinul nr. 673/16.IV.1976 al M.T.Tc. și au intrat în vigoare la 1.VII.1976. Pe aceeași dată și-a încetat aplicabilitatea și Instrucția de planificare operativă a transporturilor de mărfuri pe calea ferată nr. 111.

Pe de altă parte prin art. 11 din Normele metodologice la H.C.M. nr. 425/1975, se hotărăște ca atunci cînd măsurile din proiectul programului de sosiri nu se încadrează în capacitatea de descărcare a fronturilor, destinatarii sînt obligați să nominalizeze în scris mărfurile ce urmează a fi reduse din plan.

Cu toate acestea, sînt cazuri, cum s-a arătat de ex. în dosarul mai sus-menționat, în care totuși stațiile se blochează din culpa beneficiarilor de transport (destinatari) sau din cauze de forță majoră.

În aceste cazuri calea ferată poate și în prezent să aplice prevederile art. 7, pct. 19 din T.L.M., nu în condițiile prevăzute de Instrucția pentru planificarea operativă a transporturilor de mărfuri, care am văzut că nu mai are aplicabilitate, ci în condițiile pct. 10 din Contractul model de prestații de transport pe calea ferată, care prevede că „în cazuri de aglomerări provocate prin descărcarea vagoanelor în termen, calea ferată are dreptul să limiteze sau să sisteze punerea vagoanelor la încărcare, pentru beneficiarii și mărfurile blocate la descărcare”.

În locul Instrucției nr. 111/1972 pentru planificarea operativă a transporturilor pe calea ferată, este în vigoare Ordinul nr. 729/5 mai 1975 al M.T.Tc. prin care se aprobă Îndrumătorul privind metodologia de reglare a încărcărilor cu capacitatea de încărcare-descărcare.

Acest Îndrumător stabilește în amănunt modul cum trebuie procedat pentru ca vagoanele căii ferate să nu fie transformate în depozite pe roți și anume: În caz de aglomerări (soldul vagoanelor nedescărcate depășește posibilitățile de descărcare pe 2 zile),

comerț exterior

PREȚUL ÎN VÎNZAREA INTERNAȚIONALĂ

Ca element esențial al contractului de vânzare-cumpărare, prețul constituie obiectul prestației cumpărătorului, acesta fiind obligat ca în schimbul lucrului a cărui proprietate i se transferă prin efectul contractului să plătească un preț (nulla emptio sine praetio esse protest). În acest sens, obiectul contractului îl constituie lucrul vîndut, pentru vînzător și prețul plătit, pentru cumpărător; existența prețului este deci necesară pentru în-

șeful stației cere prin telefonogramă la Regulatorul de circulație a mărfurilor (R.C.M.) de care aparține, reducerea sau sistarea încărcărilor.

R.C.M. cere imediat aprobarea de la Regionala de Cale Ferată din care face parte, pentru stațiile de încărcare amplasate pe teritoriul acesteia, sau de la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor — Departamentul Căilor Ferate — Direcția mișcare și comercial, în cazul în care stația de încărcare este amplasată pe teritoriul altei regionale de cale ferată sau dacă se cere sistarea pe mai mult de 5 zile.

În încheiere, menționăm că în afara de blocarea stațiilor, se poate întâmpla ca în unele situații numărul vagoanelor ce urmează a fi descărcate să depășească numărul celor ce trebuie să fie descărcate într-o repriză.

În aceste cazuri, T.L.M., la art. 7, pct. 15, condiții de aplicare, prevede în mod detaliat modul cum se calculează termenul de încărcare-descărcare al acestor vagoane în cele 3 situații în care se pot găsi și anume: a. dacă vagoanele din grupul următor au fost puse la dispoziția beneficiarilor înainte de expirarea termenului de descărcare a grupului precedent; b. dacă vagoanele din grupul următor sînt puse la descărcare cu mijloacele căii ferate, după expirarea termenului de descărcare a grupului precedent și c. dacă punerea la descărcare din repriza următoare nu este posibilă din cauza nedescărcării vagoanelor din grupul precedent.

Lucian THEODORU

care, convenția dintre părți nu mai poate fi contract de vânzare-cumpărare; în acest caz ne găsim în fața unui contract de schimb, în care părțile își dau un lucru pentru altul. Convenția părților nu poate fi calificată contract de vânzare-cumpărare chiar dacă lucrul oferit de cumpărător ca preț — în locul unei sume de bani — este ușor transformabil în bani și a fost considerat, în intenția comună a părților, ca fiind echivalentul prețului lucrului vândut. În înțelesul acestei prime condiții cerute prețului ca element esențial al vânzării-cumpărării, Legea nr. 1/1971 cu privire la activitatea de comerț exterior (art. 3) deosebește — în categoria actelor obiective de comerț exterior — operațiunile de vânzare-cumpărare de mărfuri, de operațiunile de schimb de mărfuri. Condiția ca prețul să consistă într-o sumă de bani nu este formulată expres nici în sistemul dreptului nostru și nici în acela al dreptului francez; ea rezultă însă implicit din prevederile art. 1294 Cod civil român, corespunzătoare art. 1582 Cod civil francez. Ea rezultă de asemenea — pentru activitatea de comerț exterior — din dispozițiunile art. 14 și 15 din Legea nr. 1/1971.

Cu privire la celelalte două condiții pe care trebuie să le îndeplinească prețul — să fie serios, să fie determinat sau determinabil —, pe care literatura de specialitate din țările cu economie capitalistă le analizează detaliat, facem precizarea că în practica întreprinderilor noastre de comerț exterior regula este că prețurile se determină înainte de încheierea contractelor, cu două excepții: prețurile mărfurilor cotate la burse și prețurile la exportul de legume și fructe.

● Dacă sub aspect juridic conceptul de preț în contractul de vânzare-cumpărare se realizează prin întrunirea condițiilor arătate mai sus, cu totul altfel se pune problema din punct de vedere economic, în special, în cadrul contractelor comerciale de vânzare internațională. Categorie economică complexă, prețurile mondiale, în general, și cele privind vânzările internaționale, în special, urmează anumite reguli după care se formează, reguli care trebuie să fie bine cunoscute de toți acei care activează în comerțul exterior.

În literatura de specialitate se evidențiază regula generală, potrivit căreia prețurile mondiale se formează pe piața caracteristică, unde are loc cel mai mare volum de tranzacții de export și import și unde plățile se efectuează, de regulă, în valută liber convertibilă. În vânzarea externă, mărfurile au, în afară de valoarea lor națională și o valoare internațională,

determinată de nivelul productivității muncii pe plan mondial. Mărimile medii ale acestora în principalele țări producătoare formează o scară pe baza căreia se stabilește productivitatea medie internațională. Ca atare, prețul mondial nu se formează în funcție de valoarea produsului într-o singură țară, ci are la bază o valoare medie internațională. Evident, noțiunea de piață caracteristică nu presupune existența pe plan mondial numai a unei singure care să conducă la formarea unui singur preț determinant. Majoritatea mărfurilor din comerțul internațional se realizează în diferite curente comerciale, două sau mai multe piețe putând fi caracteristice și susceptibile să determine prețul mondial. De pildă, piețele caracteristice ale țițeiului și produselor petroliere sînt piața Orientului Apropiat și piața americană; prețul mondial se determină atît pe prima (Gulful Persic) cît și pe cea de-a doua (Gulful Mexic). Este de subliniat, în același timp, că costurile fiind supuse unor modificări sistematice sub efectul progresului tehnic, exercită o influență deosebită asupra nivelului prețului mondial. De aceea, la studierea prețului mondial este necesară analizarea amănunțită a influenței structurii costurilor asupra formării prețurilor de pe piața internațională.

● În relațiile de comerț exterior dintre țările socialiste membre ale C.A.E.R. prețurile care se utilizează au la bază prețurile mondiale, practicate pe principalele piețe, într-o perioadă mai lungă de timp. Evident, pentru o cît mai rațională orientare a prețurilor practicate între statele membre ale C.A.E.R., prețurile mondiale de pe piețele caracteristice capitaliste sînt reflectate prin eliminarea perioadelor conjuncturale deformante. De asemenea, se ia în vedere nu piața mondială cea mai caracteristică, ci piața mondială accesibilă țărilor socialiste membre ale C.A.E.R., respectiv acea piață mondială principală cu care, datorită condițiilor economice și geografice, țara socialistă exportatoare poate avea relații curente de comerț exterior, privind produsul pentru care urmează să se stabilească prețul. Astfel, de exemplu, Guyana franceză este o piață caracteristică pentru bauxită, accesibilă din punct de vedere comercial. Aceasta este însă inaccesibilă din punct de vedere geografic, deoarece costul transportului din această țară și pînă în țările membre ale C.A.E.R. este prea ridicat.

Metodologia de formare a prețurilor adoptată în cadrul tranzacțiilor încheiate de țara noastră, cu țările membre ale C.A.E.R. poate fi astfel sintetizată:

— prețurile de tranzație au în vedere prețurile mondiale, pe una sau mai multe piețe caracteristice și accesibile atît pentru cumpărător, cît și pentru vînzător;

— pentru a se evita influențele conjuncturale, se iau în considerare mediile prețurilor mondiale pe ultimii cinci ani premergători anului pentru care se calculează.

Această metodologie prezintă, deci, importante avantaje: imprimă prețurilor astfel determinate un caracter de stabilitate, oscilațiile fiind limitate, ca efect al mediei statice aplicate pe o perioadă de cinci ani; așa fiind, se atenuază considerabil influența factorilor deformatori, de speculație conjuncturală, prețurile stabilite potrivit acestei metodologii, reflectînd evoluția economică, pe plan mondial, a schimburilor de valori materiale.

● Categoriile de prețuri practicate, în special, în raporturile cu parteneri din state cu economie capitalistă sînt:

— prețurile de tranzație — cele mai frecvent întîlnite — se stabilesc pe calea tratativelor, pentru fiecare operațiune în parte, fiind influențate de o serie de factori (cotați de bursă, volumul afacerilor, condițiile de plată etc.);

— cotațiile de bursă, sînt prețuri mondiale stabilite la bursele de mărfuri, pentru mărfuri fungibile și standardizate internațional, pe baza raportului direct dintre cerere și ofertă;

— prețuri de licitație, se stabilesc pentru anumite produse prin licitații organizate în cadrul unor centre comerciale tradiționale din diferite state sau de organizații autorizate de stat, pentru achiziționarea de utilaje, tehnologii etc.

Fiecare din categoriile de prețuri arătate mai sus comportă o anumită tehnică de negociere și, în special, de înscriere în contract a acordului la care s-a ajuns, modul de formulare a clauzelor respective fiind determinante în buna derulare a contractului și de evitare a unor litigii legate de plata prețului.

Odată cu dezvoltarea exporturilor de mașini și utilaje, de linii tehnologice etc., prețul de tranzație ridică unele probleme dificile legate de surmontarea consecințelor negative ale fluctuațiilor valutare, ale scumpirii prețurilor la materii prime și manoperă; de asemenea, trebuie avute în vedere asigurarea încasării lui, în cazurile vânzării pe credit. Modul de formulare a clauzelor cu privire la aceste aspecte vor face obiectul analizei noastre, începînd cu numărul viitor al suplimentului.

dr. Al. DETEȘAN

arbitraj internațional

ÎNLOCUIREA AUTORITĂȚII DE NOMINARE POTRIVIT REGULAMENTULUI UNCITRAL

Organ specializat, autoritatea de nominare instituită prin Regulamentul UNCITRAL este chemată, prin însăși vocația ei, să asigure desfășurarea normală a litigiului arbitral, în pofida abstențiunii sau obstrucției oricărei părți, în faza inițială de alcătuire a instanței de arbitraj.

Mandatul încredințat autorității de nominare nu are caracter obligator, fie că aceasta a fost cooptată prin acordul părților în cauză, fie că desemnarea ei s-a realizat (la cererea uneia dintre ele) de către Secretarul general al Curții permanente de arbitraj de la Haga.

Natura facultativă a misiunii cu care este investită autoritatea de nominare se explică. Întrucât o asemenea funcție poate fi încredințată unei persoane fizice, se înțelege de la sine că aceasta trebuie să beneficieze de libertatea deplină de a accepta sau de a refuza cererea care i-a fost adresată. Dar chiar în ipoteza că mandatul revine unei persoane juridice — de regulă unui organ permanent de arbitraj comercial internațional — nimic nu exclude eventualitatea unor impedimente, care să-l facă indisponibil. Practica învederează însă că instituțiile permanente de arbitraj sînt de cele mai multe ori de acord să îndeplinească asemenea sarcini *ad-hoc*.

Refuzul autorității de nominare de a interveni în litigiul arbitral pentru care a fost solicitată poate avea de efect paralizarea procedurii respective, lăsînd litigiul în suspensie. La același rezultat se ajunge și dacă autoritatea de nominare, fără să respingă formal cererea care i-a fost adresată, rămîne în fapt inactivă.

Spre a se evita blocarea procedurii arbitrale, Regulamentul UNCITRAL instituie posibilitatea înlocuirii autorității de nominare în oricare dintre situațiile amintite.

Inițiativa unei asemenea substituiri poate fi luată de partea interesată, imediat ce s-a manifestat refuzul autorității de nominare de a-și îndeplini sarcina care i-a fost încredințată.

Dacă însă autoritatea de nominare nu-și precizează sub nici o formă poziția și rămîne pasivă, se ridică problema de a determina momentul de cînd partea interesată poate face demersuri spre a obține înlocuirea ei. Starea de inactivitate a autorității de nominare se deduce, potrivit Regulamentului UNCITRAL, din faptul că pînă la expirarea unui anumit termen nu și-a îndeplinit misiunea care îi revine. Acest interval de timp nu

este însă identic în toate cazurile. El diferă, după cum trebuie să se procedeze la completarea unei instanțe arbitrale colegiale sau la desemnarea arbitrilor unic (iar prin analogie, și a arbitrilor-președinte).

Durata la care ne referim este de 30 de zile, dacă autoritatea de nominare urmează să desemneze arbitrul personal al părții care nu și l-a ales la timp, în vederea alcătuirii instanței colegiale (art. 7 § 2).

Termenul se dublează, fiind de maximum 60 de zile, dacă se cere desemnarea arbitrilor unic (art. 6 § 2) sau a arbitrilor-președinte (art. 7 § 3).

practică arbitrală

DREPTUL DE A RENUNȚA LA ACȚIUNE

Un principiu fundamental în procedura arbitrală, potrivit Regulamentului Comisiei de arbitraj de la București, este principiul disponibilității. Disponibilitatea constă în recunoașterea dreptului părților de a dispune de obiectul litigiului și de mijloacele procesuale acordate de lege. În literatura de specialitate se consideră că disponibilitatea prezintă următoarele aspecte: a) dreptul părții interesate de a porni sau nu litigiul prin introducerea acțiunii; b) dreptul reclamantului de a determina limitele acțiunii, fixînd pretenția ce urmează a face obiectul acțiunii; c) dreptul reclamantului de a renunța la acțiune; d) dreptul pîrîtului de a recunoaște pretențiile din acțiune; e) dreptul părților de a stinge litigiul prin tranzacție; f) dreptul părții care a căzut în pretenție de a recurge la căile de atac prevăzute în regulamentele arbitrale; g) dreptul părții care a cîștigat, obținînd o hotărîre definitivă, de a cere executarea acesteia.

Principiul disponibilității conferă deci reclamantului, printre altele, și dreptul de a renunța la acțiune. Reclamantul are posibilitatea, potrivit art. 42 alin. 2 din Regulamentul Comisiei de arbitraj de la București, de a renunța la pretențiile sale, adică la însuși dreptul material valorificat prin acțiune. În acest caz, completul de arbitraj pronunță o hotărîre care consfințește renunțarea reclamantului. Astfel, într-o speță cu care a fost sesizată, Comisia de arbitraj de la București, prin Hotărîrea nr. 61 din

Deosebirea se datorește considerațiilor că procedura desemnării unui arbitru în locul părții pasive nu implică folosirea listei de propuneri (cuprinzînd numele a trei persoane), care trebuie alcătuită de autoritatea de nominare și comunicată apoi părților pentru individualizarea arbitrilor unic sau a arbitrilor-președinte. Folosirea listei arătate constituind un factor suplimentar de complexitate a procedurii, justifică prelungirea intervalului de timp în care trebuie să acționeze autoritatea de nominare, de la 30 la 60 de zile.

La expirarea termenelor arătate, Regulamentul UNCITRAL considerînd că autoritatea de nominare se află în stare de inactivitate, devine legitim demersul părții interesate de a solicita înlocuirea ei, printr-o cerere trimisă Secretarului general al Curții permanente de arbitraj de la Haga.

dr. O. CĂPĂȚINĂ

2 martie 1978, a luat act de renunțarea la acțiune de către reclamant și a făcut aplicarea art. 42 alin. 2 din Regulament, consfințind renunțarea la acțiune.

Reclamantul are nu numai posibilitatea de a renunța la dreptul material la acțiune ci, potrivit art. 47 lit. a din Regulamentul Comisiei de arbitraj de la București, el poate renunța și la cererea sa. În acest caz este vorba de o renunțare la dreptul procesual la acțiune și, spre deosebire de renunțarea la pretenții, cînd reclamantul renunță la însuși dreptul material, în cazul renunțării la dreptul procesual la acțiune, reclamantul poate introduce oricînd consideră că condițiile îi sînt mai favorabile, o nouă acțiune, păstrîndu-și însă dreptul material la acțiune. Reclamantul poate renunța la cerere în întregime, situație în care completul de arbitraj va pronunța o încheiere de închidere a procedurii arbitrale, sau poate renunța numai la unul sau mai multe capete de cerere — dar nu la toate — situație în care completul va pronunța o hotărîre. Făcînd aplicarea art. 47 lit. a din Regulament, Comisia de arbitraj de la București, prin Încheierea nr. 62 din 6 martie 1978, a dispus închiderea procedurii arbitrale, în urma cererii reclamantului de închidere a dosarului.

Într-o altă speță cu care a fost confruntată Comisia de arbitraj de la București, reclamantul a solicitat în principal plata penalităților pentru nelivrarea în termen a unor produse

și dobânzi de întârziere în livrare și în subsidiar plata de către pîrît a taxei arbitrale. După ce pîrîtul a recunoscut culpa sa în nelivrarea la termen a produselor, reclamanta și-a retras primele două capete de cerere, menținîndu-l numai pe cel cu privire la plata de către pîrît a taxei arbitrale.

Comisia de arbitraj de la București, prin Hotărîrea nr. 172 din 3 iulie 1978, a făcut aplicarea art. 47 lit. a din Regulament și a considerat că, potrivit

principiului disponibilității, reclamantul avea posibilitatea de a-și retrage total sau parțial cererea. În consecință, a admis acțiunea reclamantului, restrînsă la capătul de cerere cu privire la suportarea taxei arbitrale de către pîrît și l-a obligat pe acesta să o plătească, întrucît acțiunea arbitrală a fost declanșată de livrarea cu întârziere a produselor de către pîrît.

Irina MOROIANU

financiar

EVIDENȚA PAGUBELOR CARE NU SÎNT DATORATE CULPEI UNOR PERSOANE

Legea nr. 5/1978 în art. 13 secțiunea B. lit. f. prevede că întreprinderile stabilesc sau propun, după caz, trecerea pe seama cheltuielilor de producție sau de circulație a lipsurilor de valori materiale constatate la inventariere peste normele legale, în cazurile în care lipsurile nu se datoresc culpei unor persoane fizice, precum și scăderea din gestiune a altor pagube, în condițiile prevăzute de dispozițiile legale.

Din multiplele probleme pe care le ridică această prevedere supunem analizei numai modalitatea de înregistrare în evidența întreprinderilor a pagubelor care nu se datoresc culpei unor persoane.

Citata prevedere legală dispune că prejudiciile provocate fără culpă se trec pe seama cheltuielilor de producție la unitățile industriale (producătoare) sau pe seama cheltuielilor de circulație la întreprinderile comerciale sau de desfacere.

Modul în care este redactată prevederea cuprinsă în art. 13 B lit. f. din Legea nr. 5/1978 lasă a se desprinde ideea că prevederile Decretului Consiliului de Stat nr. 141/1977 au fost abrogate implicit. Este cunoscut că prin decretul sus-menționat, amenzile și penalitățile ce se suportă de întreprinderile de stat se evidențiază direct în contul de beneficii și nu în conturile cheltuielilor de producție sau de circulație. Rațiunea acestei prevederi constă pe de o parte în necesitatea de a nu se denatura cheltuielile de producție care trebuie să reflecte fidel numai costurile legate de producție iar pe de altă parte, norma are scopul de a ușura depistarea pagubelor de către organele

de control spre a se analiza dacă sînt sau nu provocate din culpă.

Întrucît textul din Legea nr. 5/1978 se referă și la alte pagube este sigur că are în vedere atît penalitățile cit și amenzile și, pe cale de consecință, s-ar putea ajunge la concluzia că și acestea se vor înregistra tot în conturile în care se evidențiază cheltuielile de producție sau de circulație.

raporturi de muncă

APLICAREA CORELATĂ A UNOR PREVEDERI LEGALE ÎN CAZUL PROVOCĂRII DE REBUTURI

Art. 85 alin. 2 din Codul muncii prevede că în cazul în care are loc o provocare repetată de rebuturi din vina celor încadrați în muncă, aceștia vor fi trecuți la un loc de muncă de o categorie inferioară. Norma legală citată este redactată în mod imperativ ceea ce înseamnă că în aceste situații unitatea este obligată a dispune trecerea celor în cauză la un loc de muncă de categorie inferioară. Este de precizat că legea nu dispune trecerea într-o categorie inferioară de încadrare, ci la munci mai ușoare, mai puțin complexe, astfel cum sînt prevăzute în indicatorul tarifar de calificare. Nu ne aflăm deci în prezența unei sancțiuni disciplinare, cum ar fi retrogradarea temporară prevăzută de art. 100(1) lit. e din Codul muncii, dat fiind că aceeași normă legală (art. 85 alin. 2 din cod) prevede în continuare că în ipoteza în care și la noul loc de muncă va continua să provoace rebuturi se va putea desface contractul pentru necorespondere în muncă. Or, dacă în această situație mai gravă de

întrucît motivele care au determinat reglementarea adusă prin Decretul nr. 141/1977 sînt tot atît de evidente nici în prezent nuse poate adera la opinia că în baza prevederii cuprinsă în art. 13 B lit. f. din Legea nr. 5/1978 toate prejudiciile suferite de unitățile socialiste de stat care au fost provocate fără culpă ar urma să se înregistreze prin trecerea lor pe costuri.

Într-adevăr, în baza citatei prevederi legale evidențierea pagubelor care nu se datoresc culpei unor persoane fizice se va efectua în raport de natura acestora și anume.

— lipsurile de valori materiale peste normele legale vor fi trecute pe seama cheltuielilor de producție sau de circulație dat fiind că este vorba de bunuri în înțelesul de mărfuri, produse, materii prime, materiale, combustibili etc. consumate în plus pentru producție, altele decît sumele de bani.

— celelalte pagube și anume cele reprezentînd lipsuri bănești — respectiv amenzi și penalități — se vor înregistra în contul de beneficii dat fiind că nu au legătură directă cu procesul de producție.

C. IONESCU

provocare a rebuturilor în mod continuu și la noul loc de muncă legea nu prevede aplicarea unei sancțiuni disciplinare, cu atît mai mult într-o situație mai ușoară nu poate avea în vedere o asemenea sancțiune.

Pe de altă parte, art. 86 din Legea nr. 7/1977 prevede că încălcarea normelor privind calitatea produselor și serviciilor atrage și aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute în Codul muncii. Modul imperativ de redactare al acestei prevederi ne indică faptul că unitatea are obligația să stabilească răspunderea disciplinară a celor ce încalcă normele privind calitatea.

În prezența acestor două prevederi legale (art. 85 alin. 2 din Codul muncii și art. 86 din Legea nr. 7/1977) se ridică o dublă problemă și anume:

— dacă normele legale — care au aceeași incidență, dat fiind faptul că și provocarea de rebuturi reprezintă o încălcare a normelor privind calitatea produselor — se pot aplica în mod concomitent, în sensul că persoana ce a cauzat rebuturi poate fi sancționată

disciplinar și trecută în același timp și la un loc de muncă de o categorie inferioară, sau respectivele prevederi se aplică alternativ, fie una, fie alta; — dacă prevederea din Legea nr. 7/1977 fiind mai recentă și avînd același obiect de reglementare nu aduce — în mod implicit — abrogarea prevederilor cuprinsă în Codul muncii.

În opinia noastră, prevederea art. 85(2) din Codul muncii nu a fost abrogată prin art. 86 din Legea nr. 7/1977 deoarece aceasta din urmă este de generală aplicare, referindu-se la toate cazurile de încălcare a normelor privind calitatea produselor și serviciilor, reglementarea Codului muncii privește, în mod specific, provocarea de rebuturi. De asemenea, considerăm că odată ce unitatea a luat împotriva

celor ce au provocat rebuturile măsurile prevăzute de Codul muncii de a-i trece la un loc de muncă de categorie inferioară, nu mai poate proceda și la stabilirea răspunderii disciplinare deoarece în asemenea situații se poate aplica prin analogie prevederea din art. 15 alin. 2 din Legea nr. 1/1970. Deoarece, trecerea la un loc de muncă de categorie inferioară reprezintă o obligație pentru unitate, și nu o facultate, credem că în cazul provocării repetate de rebuturi trebuie luată măsura sus-menționată. Unitatea nu va putea aplica și o sancțiune disciplinară nefiind admis ca pentru aceeași faptă o persoană să sufere două sancțiuni.

dr. C. JORNESCU

asigurări

ASIGURĂRILE FACULTATIVE DE BUNURI ȘI DE RĂSPUNDERE CIVILĂ

În temeiul dispozițiilor „Decretului nr. 471/1971 cu privire la asigurările de stat”, devenit Legea nr. 19/1972, ADAS practică o gamă largă de asigurări facultative de bunuri și de răspundere civilă, pentru uzul organizațiilor de stat de subordonare locală și anume: asigurarea clădirilor, altor construcții și a conținutului (fonduri fixe și mijloace circulante), pentru cazurile de pagube produse de incendii și calamități; asigurarea autovehiculelor pentru cazurile de avarii; asigurarea bunurilor, pentru cazurile de pagube produse în timpul transportului terestru; asigurarea mașinilor, utilajelor și instalațiilor, pentru cazurile de avarii accidentale; asigurarea bunurilor sau valorilor, pentru cazurile de furt; asigurarea bunurilor casabile, pentru cazurile de spargere sau crăpare; asigurarea animalelor; asigurarea culturilor agricole și a rodului viilor; asigurarea de răspundere civilă legală.

Încheierea asigurărilor facultative se face pe baza declarației de asigurare semnate de conducerea unității, organul ADAS întocmind pe loc, la sediul unității respective, contractul de asigurare.

De regulă, asigurările se încheie pe o perioadă de 1 an. La cerere, asigurările se pot încheia și pe o perioadă mai mică, dar cel puțin pe 3 luni.

Plata primelor de asigurare se face, de regulă, anticipat, intrarea în vigoare a asigurării fiind condiționată de plata primelor de asigurare.

Pentru a ușura plata primelor de asigurare la toate asigurările facultative de bunuri și de răspundere civilă ce se încheie cu organizațiile de stat de subordonare locală, ca de altfel și la celelalte organizații socialiste, s-a prevăzut o modalitate specială de achitare a primelor. Această modalitate constă în eliberarea de către unitate a unei adrese prin care se autorizează ADAS să ceară la bancă virarea din contul unității asigurate în contul ADAS. Achitarea primelor de asigurare în acest mod prezintă marele avantaj că asigurarea intră în vigoare în funcție de data cînd s-a eliberat adresa de autorizare, chiar dacă în momentul încheierii asigurării sau pe parcursul acesteia, nu există, în mod temporar, disponibilități bănești în contul unității asigurate.

De asemenea, la toate asigurările facultative, în cazul contractelor în-

cheiate pe o perioadă de 1 an, organizațiile de stat de subordonare locală pot plăti primele de asigurare și eşalonat, în rate, prima rată fiind datorată la încheierea asigurării!

Unitățile asigurate sînt obligate să întrețină bunurile asigurate în conformitate cu dispozițiile legale, în scopul prevenirii producerii evenimentelor asigurate.

În cazul producerii evenimentului asigurat, unitățile asigurate sînt obligate: să ia pe seama Administrației Asigurărilor de Stat și în cadrul sumei asigurate, potrivit cu împrejurările, măsuri pentru limitarea pagubelor; să ia, potrivit cu împrejurările, măsuri pentru salvarea bunurilor asigurate, păstrarea și paza bunurilor rămase și pentru prevenirea degradărilor ulterioare; să înștiințeze ADAS, în scris, despre producerea evenimentului asigurat, în termenele stabilite.

În caz de pagube la bunurile cuprinse în asigurare, procesele-verbale de constatare și evaluare se întocmesc de unitățile ADAS, cu participarea reprezentantului conducerii unității asigurate. La constatarea unor pagube participă și reprezentantul comitetului executiv al consiliului popular comunal, municipal sau orașenesc.

Despăgubirile ce se plătesc unităților asigurate, neputînd depăși cîntumul pagubelor, se stabilesc după starea bunului în momentul producerii evenimentului asigurat. Despăgubirile nu pot depăși valoarea bunului din momentul producerii evenimentului asigurat și nici suma asigurată.

La unele asigurări facultative, în cazul în care contractul de asigurare s-a încheiat pentru o sumă inferioară valorii bunului, despăgubirea cuvenită se reduce corespunzător raportului dintre suma asigurată și valoarea bunului la data producerii evenimentului asigurat.

ADAS nu acordă despăgubiri dacă paguba s-a produs ori în măsura în care s-a mărit ca urmare a intenției sau, în cazurile anume stabilite pentru fiecare fel de asigurare, ca urmare a altei culpe, a unui membru din conducerea unității asigurate, lucrînd în această calitate.

St. PAVEL

practică judecătorească

● **HOTĂRIRILE PRIN CARE S-A ANULAT DECIZIA DE IMPUTARE POT DISPUNE RESTITUIREA SUMELOR REȚINUTE DE LA DEBITORI.** Prin sentința civilă nr. 2424 din 29 octombrie 1975, Judecătoria Caransebeș a anulat o decizie de imputare emisă de unitate și a dispus restituirea sumelor încasate de la contestator în contul datoriei.

Această ultimă parte din dispozitivul hotărârii (prin care unitatea a fost obligată să restituie contestatorului sumele de bani încasate în baza deciziei de imputare) aduce în discuție însăși legalitatea hotărârii, dat fiind că în legislația muncii nu s-a reglementat procedura ce trebuie urmată de debitorul care a obținut câștig de cauză, în vederea încasării sumelor reținute de unitate. Într-adevăr, se poate discuta dacă persoana contestatoare este nevoită a intenta o nouă acțiune separată împotriva unității spre a-și recupera suma reținută sau poate pune în executare hotărârea inițială care obligă unitatea la restituirea sumelor încasate, ca deținându-le fără titlu după anularea deciziei de imputare. S-a opinat (vezi amănunte Revista Română de Drept nr. 7/1978 p. 23 și urm.), că nu este necesară o nouă acțiune împotriva unității; contestatorul putând cere și obține odată cu anularea deciziei de imputare și restituirea sumelor reținute de unitate, hotărârea urmînd a fi pusă în executare chiar dacă nu cuprinde un quantum fix, fiind însă absolut necesar să se prevadă în dispoziții obligația unității de a-i restitui contestatorului sumele încasate.

● **INCADRAREA ȘI RETRIBUIREA SÎNT REGLEMENTATE PRIN DISPOZIȚII LEGALE IMPERATIVE.** Incadrarea în muncă este reglementată de dispozițiile imperative ale Codului muncii și ale Legii nr. 12/1971, astfel încît nici un contract de muncă nu se poate încheia pentru o anumită funcție decît dacă cel în cauză îndeplinește condițiile stabilite prin lege.

De asemenea, retribuția fiind reglementată prin dispozițiile imperative ale Legii nr. 57/1974, nu se poate acorda decît în limitele legale. Nici unitățile și nici instanțele nu au calitatea de a utiliza alte criterii la încadrarea și retribuția unei persoane decît cele legale, neavînd dreptul de a aprecia în alt mod natura, cantitatea și calitatea muncii.

Caracterul imperativ al normelor legale care reglementează încadrarea și retribuția este determinat de faptul că disciplina financiară și de plan reprezintă o obligație primordială a unităților socialiste. În sensul celor de mai sus cităm decizia nr. 309/1978 a secției civile a Tribunalului Suprem.

● **LIPSA VIZEI OFICIULUI JURIDIC PE DECIZIA DE IMPUTARE. EFECTE.** Este cunoscut că potrivit Normelor privind emiterea și conținutul deciziilor de imputare, precum și comunicarea acestora și urmărirea celor obligați la dezdăunări, aprobate prin hotărârea Biroului executiv a Consiliului de Conducere al Curții Superioare de Control Financiar nr. 11 din 13 decembrie 1975 și a Biroului executiv al Consiliului de conducere al Ministerului Finanțelor din 25 decembrie 1975 (publicate în Buletinul financiar-contabil al Revistei de Contabilitate din august 1976), decizia de imputare se întocmește de către compartimentul financiar-contabil cu compartimentul juridic din unitate. Această prevedere din citatele norme nu are caracter imperativ, neconducînd la lipsa de validitate a deciziei de imputare, reprezentînd mai mult o recomandare de lucru. Instanțele, confruntate cu litigiile de muncă în care obligarea la plată a contestatorului s-a făcut în baza unor decizii de imputare care nu purtau viza oficiului juridic, a considerat că lipsa acesteia nu are nici o relevanță. În acest sens Tribunalul județean Argeș, decizia civilă nr. 1428 din 4 noiembrie 1977 cu care sîntem de acord.

Într-adevăr, lipsa vizei oficiului juridic nu are drept efect nelegalitatea deciziei de imputare, neconstituind un element de substanță și esențial al acesteia precum ar fi lipsa semnăturii conducătorului unității, a sumei stabilită drept daună a datei de emitere ș.a.

● **REVOCARA DECIZIEI DE DESFACERE A CONTRACTULUI DE MUNCĂ DE CĂTRE UNITATE. EFECTE ASUPRA CONTESTAȚIEI.** Tribunalul județean Argeș prin decizia civilă nr. 1423 din 4 noiembrie 1977 a considerat, cu drept cuvînt, că o contestație îndreptată împotriva unei decizii de desfacere disciplinară a contractului de muncă, revocată între timp de însăși unitatea emitență, este lipsită de obiect iar criticile privind legalitatea ei sînt lipsite de interes. Subscriem la decizia instanței de recurs cu observația că această soluție este valabilă în toate cazurile de desfacere a contractului de muncă din inițiativa unității și nu numai în cazul desfacerii disciplinare.

● **RĂSPUNDEREA MATERIALĂ A CELUI CE A IDENTIFICAT ERONAT AUTORII PREJUDICIULUI.** Este cunoscut că potrivit îndrumărilor date prin decizia de îndrumare nr. 5/1974 a Plenului Tribunalului Suprem, unitățile socialiste emit decizii de imputare împotriva persoanelor care au identificat greșit pe autorii inițiali ai

prejudiciului, dat fiind că cei în cauză își angajează propria lor responsabilitate prin nedeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, împiedicînd astfel unitatea de a-și valorifica dreptul său la despăgubiri.

Instanțele noastre au fost frecvent confruntate cu astfel de litigii de muncă. Tribunalul județean Timiș, prin decizia civilă nr. 1662 din 6 decembrie 1977, cu drept cuvînt, a considerat că hotărîrea de exonerare a autorilor indicați eronat nu are autoritate de lucru judecat față de persoana care a întocmit referatul, atît timp cît aceasta nu a fost parte în procesul de anulare a primei decizii de imputare. Instanța este obligată a administra și probele solicitate de autorul referatului spre a se constata dacă el a făcut cercetări temeinice și complete, altfel spus spre a aprecia dacă fapta sa este sau nu culpabilă.

● **ACTUL DE ÎNTRERUPERE A PRESCRIPTIEI FAȚĂ DE UN CODEBITOR SOLIDAR. EFECTE ASUPRA URMĂRII CELORLĂȚI CODEBITORI.** Atît Tribunalul Suprem cît și alte instanțe de judecată aplică prevederile art. 1045 Cod civil în mod corespunzător și în concordanță cu litera și scopul legii. Tribunalul județean Brăila, prin decizia civilă nr. 41 din 3 februarie 1978, a stabilit că actele de întrerupere a prescripției extinctive efectuate față de unul din codebitorii solidari, au efect întrerupător și față de ceilalți codebitori, dat fiind că toți sînt ținuți în baza unei obligații solidare.

● **DISCIPLINA FINANCIARĂ PLĂȚI ILEGALE; RĂSPUNDERE.** O unitate a emis decizie de imputare, pentru recuperarea prejudiciului suferit împotriva persoanelor care au plătit din fondul nescriptic personal administrativ. Problema care s-a pus de ce nu s-a îndreptat unitatea împotriva beneficiarilor direcți ai acestor sume, nefiind depășit termenul de 1 an prevăzut de art. 108 C.m.? Răspunsul este următorul: Incadrarea peste posturile din statul de funcțiuni al personalului administrativ, plătit din fondul nescriptic al muncitorilor, reprezintă o deturnare de fonduri și deci o încălcare a disciplinei financiare, dar sumele de bani plătite nu pot fi recuperate de la beneficiari, deoarece aceștia au dreptul să fie retribuiți pentru munca prestată, ci urmează să fie imputate celor care au dispus încadrarea (Tribunalul Suprem, secț. civ. dec. nr. 1116/1975).

C. J.

intrebări — răspunsuri

● **P. COSTEA — Prundul Birgăului** — Ministerul Finanțelor, Direcția normării, metodologiei și îndrumării contabile. Serv. normării, metodologiei și îndrumării contabilității la unitățile economice, ne comunică următoarele: „În prezent, sînt epuizate broșurile cu instrucțiunile de aplicare a planurilor de conturi pentru industrie, comerț exterior și interior. Planul de conturi pentru industrie s-a editat în ultimii 8 ani în peste 50 000 de exemplare. În anul 1977, Revista de contabilitate a retipărit în 15 000 de exemplare planul de conturi sintetic și analitic pentru industrie. Revista sus-menționată are în vedere să republiche în paginile ei, la sfîrșitul acestui an sau începutul anului 1979, modificările care vor interveni în toate planurile de conturi”.

● **TOMA IONESCU, Sadova, Dolj** — În funcție de gradul de complexitate și de dificultate a lucrărilor, aplicatorul se încadrează la grupa a II-a potrivit prevederilor H.C.M. 70/1977. Retribuția tarifară lunară conform Decretului 188/1977 pentru munca în acord global este de (II B) 1657 lei care se folosește la stabilirea tarifului de plată. Retribuția tarifară de încadrare se stabilește în raport cu prevederile Legii nr. 12/1971, iar drepturile de retribuție în acord global se decontează în funcție de producția obținută și tariful de plată stabilit conform Ordinului nr. 149/1977.

● **MIHAI POPA, Guguști, Vrancea** — Pentru a intra în posesia lucrărilor respective, adresați-vă la „Cartea prin poștă” sau la Asociația juriștilor din R. S. România.

● **NICOLAE ROMAN, Sibiu** — Centrala Industrială de autovehicule pentru transport Brașov, trebuie să analizeze scrisoarea dv. și să vă răspundă în timpul legal.

● **GHEORGHE ARDELEAN Arad** — Banca nu poate elibera numerar pentru plata solicitată, deoarece vinzarea-cumpărarea la care vă referiți nu s-a efectuat cu respectarea art. 2,6 și 12 din Legea nr. 13/1971. Producerea semințelor și materialului săditor, inclusiv floricol și dendrologie se poate face numai în stațiuni experimentale și ferme specializate, organizate de unități agricole de stat și cooperative agricole de producție. Art. 28 din Regulamentul operațiilor de casă aprobat prin Decretul nr. 209/1976 prevede că orice plată către populație se va putea face numai în măsura în care se încadrează în prevederile legii și fondurilor corespunzătoare care sînt cuprinse în plan.

Tribunalul Suprem, prin decizia nr. VII/A/1959 publicată în „Culegere de decizii ale Plenului Tribunalului Suprem în materie civilă pe anii 1961—

1965” a hotărît ca „în cazul în care o unitate socialistă a angajat lucrări, prestări de servicii etc., în sector particular, cu nesocotirea dispozițiilor normative prin care se interzice sau condiționează facerea unor astfel de operații, instanțele nu vor putea să pronunțe obligarea la plată, nici direct în executarea convenției, nici indirect”.

● **ION NASUL, comuna Vișeu de Jos, județul Maramureș** — Casa de Economii și Consemnațiuni răspunde de plățile făcute altor persoane decît titularilor sau imputerniciților legali ai acestora în cazul restituirilor din libretetele de economii nominale anuale înscrise în lista libretelor declarate pierdute și efectuate după primirea de către unități a listei, cu condiția ca plățile să fi fost făcute în perioada în care libretetele în cauză au figurat în listă.

● **AURORA GHINDEA, Sibiu** — În ipoteza în care ați funcționat ca asistentă principală într-o unitate sanitară cu paturi — în trei ture — ați beneficiat de o majorare a retribuției cu 2 clase de retribuție, potrivit art. 148 alin (2) lit. a din Legea nr. 57/1974. Dacă ați fost trecut la un alt loc de muncă, unde nu se mai lucrează în trei ture sau la o unitate sanitară fără paturi, retribuția dv. este aceea prevăzută la art. 148 alin. (1) din legea sus-menționată, cu majorările ulterioare.

● **ANA SIMON Toplița** — Potrivit art. 10 din Legea nr. 1/1970 celui care s-a încadrat într-o unitate de stat în termen de 90 de zile de la data ieșirii dintr-o cooperativă de producție meșteșugărească în care a lucrat ca membru cooperator — cu acordul conducerii cooperativei — i se recunoaște vechimea neîntreruptă în muncă. Nu însă și vechimea neîntreruptă în aceeași unitate, care se consideră întreruptă odată cu înscrierea ca membru cooperator într-o cooperativă meșteșugărească.

● **VASILE COSTRAȘ, Piatra Neamț** — Întrucît nerealizarea beneficiului din trim. III/1977, n-a fost recuperată integral în trim. IV/1977, nu se poate acorda adaosul la retribuție în acest trimestru, chiar dacă pe întregul an — beneficiul a fost depășit. Reglementarea acordării premiilor, pe baza prevederilor art. 50-63 din Legea nr. 57/1974, este prevăzută în anexa a IV-a la H.C.M. nr. 69/1975.

● **GHEORGHE OANCEA, Făgăraș** — În perioada cît soțul nu îndeplinește condițiile de acordare a alocației de stat pentru copii, întrucît i s-a desfășurat contractul de muncă cu întreruperea vechimii, soția — încadrată

cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată, cu o vechime neîntreruptă de cel puțin 9 luni, are drept la alocație. După reîncadrarea soțului, acesta devine beneficiarul alocației, în condițiile prevăzute de art. 7 alin (3) din Decretul nr. 246/1977, respectiv după trecerea a trei luni și în cuantum de 50% pentru următoarele șase luni.

● **PETRU TĂRANU, Sasca Montană, Caraș-Severin** — Față de reglementările în vigoare, un criteriu esențial pentru aprecierea dacă o funcție este echivalentă cu o altă funcție este și aceea a retribuției, la nivelul de bază. Întrucît funcționarul principal I are aceeași retribuție cu contabilul, se consideră că funcțiile sînt echivalente. Trebuie reținut că în timp ce funcționarul principal se află la o treaptă superioară față de funcționarul simplu, contabilul poate fi promovât, în condițiile prevăzute de Legea nr. 12/1971, în funcția de contabil principal.

● **NICOLAE NĂNESCU, Deva.** — Potrivit art. 35, lit. c, din Legea nr. 57/1974, absolvenții care la data promovării examenului de diplomă au o vechime de cel puțin patru ani ca muncitori, sau în funcții medii în specialitatea corespunzătoare studiilor, se încadrează cu retribuția tarifară la nivelul de bază, sau cu o retribuție tarifară care să le asigure o clasă în plus față de cea avută la funcția ocupată anterior. Nu trebuie confruntată însă retribuția în primii doi ani de activitate cu stagiatura obligatorie pentru toți absolvenții învățămîntului superior, cursuri de zi, care sînt repartizați, ca atare, de comisia guvernamentală.

Față de prevederile art. 29 din Legea nr. 12/1971, perioada cît ați fost încadrat ca tehnician, tehnician principal și proiectant principal se ia în considerare în proporție de 50%, la stabilirea vechimii minim necesare de 8 ani, pentru promovarea în funcția de inginer principal, dacă funcțiile medii tehnice sus-menționate au fost în specialitatea pentru care ați absolvit învățămîntul superior. Vechimea în muncă anterioară absolvirii se ia în considerare la stabilirea duratei concediului de odihnă.

J. COSTIN

● **I. COVACIU (Cluj-Napoca)** în treabă dacă sînt valabile contractele economice privind furnizarea unor produse ale industriei ușoare încheiate pe baza balanței fondului de marfă comunicată de coordonatorul de balanță.

Balanța fondului de marfă întocmită de către coordonatorul de balanță și comunicată unităților care urmează să execute sarcina de plan constituie repartiție din care rezultă obligația de a contracta.

Prin urmare, sînt valabile contractele economice încheiate pe baza repartiției emise de cordonator sub forma comunicării balanței fondului de marfă.

● **B. VÎRTOSU (București)** solicită lămuriri în legătură cu momentul începerii curgerii termenului de prescripție aplicabil acțiunii prin care se solicită obligarea antreprenorului la restituirea contravalorii lucrărilor pe care faptic nu le-a executat.

Recepția structurii de construcții-montaj a obiectivelor de investiții se definitivează abia pe data recepției finale astfel că tot de la această dată începe să curgă termenul de prescripție privind acțiunea prin care unitatea beneficiară pretinde să i se restituie suma corespunzătoare lucrărilor care nu au fost realmente executate.

● **C. PLOEȘTEANU (Prahova)** se interesează dacă un contract economic semnat cu obiecțiuni în privința cantității poate fi considerat perfectat în condițiile în care organele competente, deși sesizate, nu au rezolvat neînțelegerea precontractuală.

Din relatarea dv. înțelegem că respectivul contract s-a încheiat pe bază de repartitie care a cuprins indicații obligatorii și cu privire la cantitatea de contractat.

În atare situație, chiar în condițiile nerezolvării obiecțiunilor, contractul se consideră încheiat la nivelul cantității prevăzute în repartitie.

● **M. ORTOIU (București)** întreabă dacă neprimirea certificatului de calitate justifică refuzul unității beneficiare de a achita prețul produselor livrate.

Intrucît comunicarea certificatelor de calitate este obligatorie, în cazul neprimirii lor, unitatea beneficiară este îndreptățită să refuze plata prețului, avînd însă, îndatorirea de a păstra produsele la dispoziția unității furnizoare.

Comunicarea ulterioară a certificatelor de calitate obligă unitatea beneficiară la achitarea prețului, în afară de cazul în care intervin alte motive care justifică neefectuarea plății.

● **H. SCHWARTZWALD (Sibiu)** solicită lămuriri asupra condițiilor în care se poate dispune repunerea în termenul de prescripție.

Repunerea în termen a unităților socialiste se dispune de către organele arbitrale, la cerere sau din oficiu numai atunci cînd depășirea termenului de prescripție s-a datorat, conform art. 19 din Decretul nr. 167/1958, unor cauze temeinic justificate.

Pentru a beneficia de repunere în termen, unitățile socialiste trebuie să introducă acțiunea în termen de cel mult o lună de zile de la încetarea cauzelor care au justificat depășirea termenului de prescripție.

● **H. MAIOREANU (București)** întreabă dacă datele eronate comunicate de către unitatea beneficiară a unor utilaje, cu privire la aprobarea investiției de către organul competent, poate determina angajarea răspunderii acestei unități pentru daunele pricinuite unității furnizoare.

Din relatarea corespondentului nostru reiese că, anterior efectuării lucrării, unitatea beneficiară comunicase celei furnizoare asemenea date care puteau determina convingerea că era aprobată investiția căreia îi erau destinate utilajele contractate.

În asemenea situație, unitatea furnizoare a fost îndreptățită să livreze utilajele iar consecințele faptului că datele comunicate, în privința aprobării investiției s-au dovedit a fi eronate, urmează să fie suportate de către unitatea beneficiară în culpă.

● **I. MĂRCULESCU (Ploiești)** solicită lămuriri în privința momentului pînă la care întreprinderea furnizoare de gaze naturale poate obține penalitățile aferente depășirii prin consum a cantității de gaze repartizate și contractate.

În conformitate cu pct. 5 din Normele aprobate prin H.C.M. nr. 332/1976, aceste penalități se percep trimestrial, pînă cel mai tîrziu la data de 25 a lunii următoare. Intrucît acest termen nu este prevăzut sub sancțiunea decăderii, înseamnă că penalitățile se pot obține în cadrul termenului de prescripție de 6 luni prevăzut de art. 4 lit. b din Decretul nr. 167/1958.

● **G. PITULEAC (Olt)** solicită lămuriri cu privire la aplicarea penalităților pentru depășirea consumului de energie electrică în condițiile aplicării dispozițiilor Decretului nr. 281/1977.

Este adevărat că prin acest decret s-a stabilit, în sarcina consumatorilor de energie electrică, obligația de a recupera depășirile iar pentru furnizorii de energie electrică, dreptul de a limita consumului pînă la recuperarea depășirilor.

Prin aceste dispoziții nu au fost abrogate prevederile Decretului nr. 394/1976 privind aplicarea penalităților în cazul depășirii consumului. Deci, cele două acte normative se aplică paralel, neexistînd nici o contradicție între dispozițiile pe care le conțin.

● **I. KERESZTES (Mureș)** se interesează de condițiile în care se aplică acele dispoziții ale art. 4 lit. e din Decretul nr. 167/1958 potrivit cu care, termenul de prescripție este de un an dacă contractul de transport a fost încheiat spre a fi executat succesiv, cu mijloace de transport felurite.

Dispozițiile legale la care vă referiți sînt aplicabile numai atunci cînd transportul s-a executat cu diferite mijloace ca: feroviare, auto, fluviale. Ca atare, folosirea aceluiași gen de mijloace de transport, dar de tipuri deosebite, ca, de pildă, autocamioane

de diferite tonaje, nu determină aplicarea termenului special de prescripție de un an.

● **I. VLĂSCEANU (Ilfov)** întreabă dacă se pot formula pretenții în legătură cu calitatea necorespunzătoare a ambalajelor în care s-au livrat mărfurile, din moment ce acele ambalaje au asigurat integritatea mărfurilor pînă la destinație.

Din relatarea dv. rezultă că, prin procesul verbal încheiat de unitatea beneficiară cu participarea unui delegat neutru (după ce unitatea furnizoare nu a dat curs invitației de a trimite un delegat care să participe la constatare), s-a reținut calitatea necorespunzătoare a ambalajelor în cauză în sensul că ele nu îndeplineau prescripțiile calitative prevăzute de Ordinul MATMCGFF nr. 108/1975.

În această situație, chiar dacă mărfurile au fost primite în bună stare la destinație, se pot formula pretenții în legătură cu calitatea necorespunzătoare a ambalajelor.

● **T. CALUGĂRU (București)** se interesează de consecințele pe care le are de suportat antreprenorul care nu execută lucrările de remediere stabilite prin procesul verbal de recepție preliminară.

În actuala reglementare legală, nu sînt stabilite pentru neîndeplinirea obligației de remediere a lucrărilor de construcții-montaj. În schimb, unitatea beneficiară poate obține, prin intermediul băncii, retragerea din contul antreprenorului a lucrărilor de construcții-montaj necorespunzător executate.

● **N. TEODOSIU (Argeș)** se interesează de reglementările în vigoare privind prevenirea formării stocurilor supranormative.

Vă sugerăm să consultați prevederile art. 7, 8 și 9 din H.C.M. nr. 1270/1975, astfel cum au fost modificate și completate prin H.C.M. nr. 264/1977. H.C.M. nr. 1270/1975 a fost republicată în Buletinul oficial nr. 122 din 22 noiembrie 1977.

H. M.

REDACTOR COORDONATOR
dr. AL. DETEȘAN

oferte
DE DIN PRODUSE
DIN STOC

• Capacitati de
productie
• produse noi

1

INTREPRINDEREA
„ELECTRONICA”-
BUCUREȘTI

2

INTREPRINDEREA
DE UTILAJ CHIMIC
GĂEȘTI
Telefon 927/10379

PRODUSE DIN METAL

Laminate alamă

- Bare alamă M 58 6,5 kg. 200
- Bandă alamă 63 t 0,2 × 30 kg. 898
- Idem 70 m 0,2 × 250 kg. 249
- Idem 63/2t 0,4 × 30 kg. 600
- Idem 63/2t 0,45 × 16 kg. 2000
- Idem 63/2t 0,5 × 12 kg. 868
- Idem 63/2t 0,5 × 16 kg. 860
- Idem 63 ft 0,5 × 30 kg. 1755

Laminate aluminiu

- Tablă aluminiu m/4 kg. 1158
- Idem m/4,5 kg. 4379
- Benzi aluminiu folie 0,1 × 26 kg. 236
- Idem 1/2t 0,5 × 56 kg. 2325
- Idem 1/2t 0,6 × 36 kg. 200

Laminate bronz

- Benzi bronz Bz 6 ft 0,3 × 20 kg. 500
- Idem Bz fosforos 0,05 × 26 kg. 485

Laminate cupru

- Țeavă cupru 1/2t 40 × 3 kg. 119
- Idem 1/2t 40 × 5 kg. 500

Trefilate cupru

- Sirmă Cu t Ø 1 kg. 690
- Idem 1/2t Ø 4 kg. 222

FABRICA METALURGICĂ SIBIU —
str. Abatorului nr. 2, Telefon 17240, Telex 49278,

OFERĂ ȘI EXECUTĂ

pe bază de comandă, fără repartitie, cu livrare
eșalonată în trimestrul III, IV 1978 și în anul 1979:

- *Mașini de frezat mozaic.*
- *Foarfece manuale cu pirghie tip I, II, III.*
- *Pană sabot cu suport pentru autovehicule.*
- *Containere diferite tipuri.*
- *Roți pivot auto pentru industria textilă.*
- *Articole de camping (mese, scaune, umbrele)*
- *Turnări din fontă, Bz., aluminiu, complexitate I-III.*
- *Produse prelucrate din polistiren și copolimeri*
- *Produse din mase plastice*
- *Bidoane de aluminiu de 25 litri.*

— Bandă Cu placat Ag 0,25 × 2
kg. 900

— Idem Alcla 011 × 60 kg. 867

Feroase

— Bare trase oțel 9 S Mn Pb 28 K
Ø 4 kg. 720

— Idem 9 S 20 K Ø 4,5 kg. 580

— Idem arc 1 Ø 15 kg. 400

— Idem 1 Ø 18 kg. 465

— Bandă laminată la rece m
0,3 × 48 kg. 1080

— Idem m 0,8 × 45 kg. 444

— Idem m 0,8 × 55 kg. 3211

— Idem m 1 × 10 kg. 2900

— Oțel aliat de scule șlefuit 2080 W
6,5 kg. 464

— Benzi oțel OLC 65 0,9 × 53,5
kg. 3466

Chimicale

— Clorură de bariu kg. 350

— Sulfat de magneziu kg. 2000

— Sare de călire kg. 175

— Sulfură de sodiu kg. 500

— Acetat de sodiu kg. 680

— Amidon kg. 150

— Azotat de sodiu kg. 1000

— Azotit de sodiu kg. 1000

— Acetat de etil kg. 2000

— Ceară de parchet kg. 80

Import

— Movital B 60 H kg. 900

— W B 30 kg. 300

— Ceară de acoperire kg. 598

Diverse

— Bachelită cu cauciuc kg. 1650

— Celuloid alb 0,5 kg. 243

— Idem transparent 0,5 kg. 70

— Carton asfaltat fără nisip
m.p. 70000

— Plăci vidia H S 10 E-6 buc. 1470

— Idem E-4 buc. 2954

— Idem A-8 buc. 2750

— Idem E-5 buc. 2330

— Idem C-8 buc. 691

— Idem YT-15-A-105-0105 buc. 82

— Idem P-10-A-16 buc. 698

— Idem TNUM-16308 buc. 120

— Idem SNUM 09-0308-P-10 buc. 140

— Idem P-10-A-10 buc. 633

Electroizolante

— Mecanită de colector CM3 cl. B,
1 mm kg. 100

— Idem 1,5 mm kg. 100

— Mică M 8 kg. 8

Aparataj electric — joasă tensiune

— Contactori T C 32 A 220 V —
50 Hz buc. 70

— Idem TCA 40 A 220 V cu releu
termic buc. 40

— Transformatori TA 200 V—630
buc. 100

— Releu RS 3 CA 5170659—2201
buc. 20

— Idem RI 3 RT 220 V buc. 11

— Idem RY 7—220 V C 71276 buc. 20

— Idem RI 5—220 V C 004 buc. 372

— Idem RA programator 16—22429
buc. 10

— Idem RI 3—3220 Eg 44 buc. 113

— Idem TPR 7—220 V buc. 37

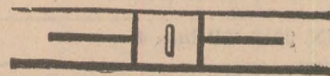
Aparate de măsură și control

— Logometre LR 192 PT 0100—400 C
buc. 2

— Conductor MYYU 3 × 0,5 m 40000

PIESE DE SCHIMB

RULMENȚI

RULMENȚI

— R 4 buc. 40

— MNR 5-17 buc. 10

— E. 13 buc. 5

— E. 15 buc. 6

— N. 203-2203 buc. 25

— NU. 206-NA buc. 4

— NJ. 208-NA buc. 3

— NU. 211-NA buc. 10

— NJ. 211-E buc. 5

— NJ. 220- buc. 19

— NU. 220- buc. 6

— NU. 307-NA buc. 10

— NU. 310-NA buc. 3

— N. 310 buc. 2

— NJ. 316 buc. 1

— NU. 320-NA buc. 2

— NU. 1017 buc. 2

— NU. 1024 buc. 2

— NU 1201 buc. 10

— 1205 buc. 20

— 1208-1208 K buc. 12

— 1210 buc. 12

— 1305 buc. 15

— 1306 buc. 18

— 1307 buc. 45

— 2204-1504 buc. 3

— 2207-1507 buc. 4

— 2208-NU buc. 11

— 2214—1514 buc. 3

— 2215-1515 buc. 2
— 2217-1517 buc. 1
— 2308-1608 buc. 10
— 2311-11611 buc. 4
— E. 2907-7218-SP buc. 4
— NN. 3012-KP buc. 4
— NN. 3020-K buc. 15
— 13302-1007 buc. 4
— 22217-3217 buc. 2
— 3612-22312 buc. 8
— 22317 buc. 9
— 4204 buc. 5
— 4207 buc. 1
— 6001 buc. 150
— 6005 buc. 50
— 6006 buc. 175
— 6009 buc. 15
— 6010 buc. 40
— 6012 buc. 12
— 6014 buc. 2
— 6015 buc. 20
— 6024 buc. 2
— 6100 L buc. 2
— 6202 buc. 2200
— 6209 buc. 140
— 6210 buc. 80
— 6211 buc. 60
— 6212 buc. 40
— 6214 buc. 12
— 6215 buc. 25
— 6216 buc. 10
— 6220 buc. 12
— 6228 buc. 1
— 6230 buc. 1
— 6300 buc. 90
— 6309 buc. 20
— 6311 buc. 10
— 6313 buc. 4

— 6314 buc. 2
— 6322 buc. 3
— 6403 buc. 10
— 6407 buc. 1
— 6410 buc. 1
— 6415 buc. 4
— 7201-36201 buc. 6
— 7205-sp. buc. 20
— 7207-sp. buc. 45
— 7208-30208 buc. 20
— 7208-sp. buc. 50
— 7209-36209 buc. 8
— 7210-36210 buc. 70
— 7210-30210 buc. 20
— 7213-36213 buc. 3
— 7217-sp. buc. 10
— 7303-sp. buc. 23
— 7303-36303 buc. 14
— 7310-36310 buc. 2
— 7507-32207 buc. 50
— 7510-32210 buc. 12
— 7511-32211 buc. 10
— 7512-32212 buc. 5
— 7513-32213 buc. 10
— 7514-32214 buc. 5
— 7515-32215 buc. 28
— 7516-32216 buc. 4
— 7518-32218 buc. 4
— 7604-32304 buc. 6
— 7606-32306 buc. 10
— 7608-32308 buc. 10
— 7614-32314 buc. 2
— 8107-51107 buc. 40
— 8113-51113 buc. 10
— 8114-51114 buc. 6
— 8115-51115 buc. 20
— 8200-51200 buc. 15
— 8201-51201 buc. 30

— 8203-51203 buc. 15
— 8204-51204 buc. 15
— 8207-51207 buc. 30
— 8208-51208 buc. 55
— 8210-51210 buc. 50
— 8306-51306 buc. 2
— 8312-51312 buc. 2
— 8313-51313 buc. 4
— 8418-51418 buc. 4
— 38210-52210 buc. 20
— 64805 buc. 2
— 2 H-102605 buc. 2
— 109906 buc. 2
— 390509 buc. 6
— 588911 buc. 1
— 864904 buc. 10
— 922205-K buc. 15
— 977909-K buc. 4
— 986711 buc. 2

BILE RULMENȚI

— 1/8-3,175 mm buc. 6000
— 3/4-19,05 mm buc. 1069
— 4 mm buc. 7897
— 7/16-11,11 mm buc. 1070
— 8 mm buc. 260
— 13/16-20,63 mm buc. 500

RULMENȚI SERIA :

— 6000 buc. 10
— 6006 buc. 30

(Continuare în pag. 16)